

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / projekt spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Ludské práva a ich zážitková implementácia na prvom stupni základnej školy

PaedDr. Darina Výbohová, PhD.
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Ľudské práva a ich zážitková implementácia na prvom stupni základnej školy

Zdôvodnenie:

Výchova a vzdelávanie k ľudským právam špecifickým spôsobom podporuje kultúru rešpektu, akceptácie, starostlivosti a spravodlivosti v školských triedach. Cieľom výchovy a vzdelávania k ľudským právam v školách je osvojiť si vedomosti a zručnosti, formovať postoje, ktoré sú dôležité pre posilňovanie ľudskej dôstojnosti, nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti v súlade s hodnotami ako rovnosť, pluralita a spravodlivosť. Stanovené ciele explicitne zdôrazňujú nielen kognitívnu oblasť ale aj oblasť emocionálnu a oblasť konania.

Predmetný vzdelávací program reaguje na požiadavku, ktorá je súčasťou Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2013/2014. V bode b) sa v spomínanom záväznom dokumente uvádza: „Výchovu a vzdelávanie k ľudským právam v triede a škole je potrebné usmerňovať tak, aby sa stali integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporili hodnoty človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej občianskej spoločnosti“ (s.13).

Vo výchove a vzdelávaní k ľudským právam na prvom stupni základných škôl je dôležité vymedziť základné poznatky a zručnosti, ktoré by si mal žiak osvojiť na aplikačnej úrovni prostredníctvom interaktívneho, participatívneho, zážitkového učenia. Na základe takto získaných a osvojených vedomostí si žiak formuje - utvára svoje postoje a hodnotovú orientáciu.

Druh kontinuálneho vzdelávania: Aktualizačné.

Forma kontinuálneho vzdelávania: Kombinovaná - 24 h prezenčnou formou, 6 h dištančnou formou.

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ:

Prehliť a rozvíjať nadpredmetové profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov, potrebné na implementáciu problematiky ľudských práv do pedagogickej činnosti.

Špecifické ciele:

- prehliť znalosti o vplyve a význame pozitívnej sociálnej klímy na výchovu a vzdelávanie so zacielením na ľudskoprávnu problematiku,
- rozvíjať zručnosť realizovať merania na zistenia pozitívnej klímy ako predpokladu uplatňovania ľudských práv a práv detí,
- rozvíjať spôsobilosti využívať interaktívne a zážitkové metódy na implementáciu ľudskoprávnej problematiky,
- prehliť schopnosť vybrať vhodnú metódu a aktivitu na aplikáciu ľudskoprávnej problematiky v pedagogickej praxi.

Obsah vzdelávacieho programu:

Učebný plán

Tematický celok	Forma	Časový rozsah
Téma: Pozitívna sociálna klíma ako východisko uplatňovania ľudských práv	prezenčná	
Oboznámenie s problematikou ľudských práv. Implementácia ľudských práv v školskom prostredí a ich vplyv na zlepšovanie sociálnej klímy v triede.		1
Metódy pozitívneho riadenia triedy a metodika vytvárania pozitívnej sociálnej klímy pre výchovno-vzdelávací proces žiakov. Tvorba, zavádzanie a implementácia pravidiel a postupov v školskej triede s využitím zážitkových aktivít.		3
Zisťovanie sociálnej klímy prostredníctvom používania prieskumných nástrojov - dotazník, riadený rozhovor, diskusia, pozorovanie.		2
Výstup dištančnej formy: Zrealizované meranie sociálnej klímy v konkrétnej skupine žiakov použitím aspoň jedného prieskumného nástroja (podľa zvolenia účastníka) a jej vyhodnotenie. Formát A4, rozsah cca 2 – 3 normostrany	dištančná	6
Téma: Využívanie zážitkových metód v oblasti ľudských práv		
Úvod do problematiky interaktívnych metód ako prostriedku implementácie ľudskoprávnej problematiky a doterajšie skúsenosti z pedagogickej praxe. Charakteristika vybraných vyučovacích metód a skúsenosti z pedagogickej praxe.	prezenčná	2
Overené zážitkové metódy vhodné na implementáciu ľudskoprávnej problematiky.		2
Integrované tematické vyučovanie/vysoko efektívne učenie a jeho možnosti pre implementáciu práv detí.		2
Téma : Aplikácia konkrétnych metód a aktivít v pedagogickej praxi		
Konkrétne metódy a aktivity rozvíjajúce poznatky aj zručnosti týkajúce sa ľudských práv a práv detí. Priímanie odlišností. Mentálne mapovanie, skladačka brainstorming a writestorming. Skupinové a kooperatívne vyučovanie – skupinová práca.	prezenčná	4
Práva detí v kontexte potrieb a povinností. Zodpovednosť, dôvera a úcta. Metóda tvorby aplikačných úloh. Metódy podporujúce kritické myslenie - SQ3R, EUR, dialóg, diskusia - skupinová práca.		4
Sebapoznanie, sebvýjadrovanie, rešpektovanie druhých (ich názorov, práv). Diskriminácia, stereotypy a predsudky. Rasizmus, minoritné skupiny. Problémové vyučovanie. Projektová metóda. Spätná väzba, sebahodnotenie, oceňovanie - skupinová práca. Reflexia.		4

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Profil absolventa: Absolvent vzdelávacieho programu má kompetencie aplikovať problematiku ľudských práv a práv detí vekuprimeraným spôsobom. Vie realizovať vhodné aktivity potrebné na interaktívnu a zážitkovú implementáciu problematiky ľudských práv do výchovno-vzdelávacieho procesu na prvom stupni základnej školy.

Rozsah vzdelávacieho programu: 30 hodín, z toho 24 prezenčne a 6 dištančne.

Trvanie vzdelávania: Najviac 10 mesiacov.

Bližšie určená kategória: Učiteľ.

Podkategória pedagogických zamestnancov:

Učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy).

Kariérový stupeň: Samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov: Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa pre primárne vzdelávanie, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

V prihláške riaditeľ školy svojim podpisom potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa; riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania

Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi vzdelávania

Požiadavky na ukončovanie:

- absolvovanie najmenej 80% hodín prezenčnej časti vzdelávania,
- spracovaný výstup dištančnej časti. Výstupom dištančnej časti vzdelávania bude preukázanie použitia aspoň jedného prieskumného nástroja na zisťovanie sociálnej klímy vo svojej triede. Možnosti - dotazník, riadený rozhovor, diskusia, pozorovanie,
- záverečná prezentácia ukážky výchovno-vzdelávacej činnosti zameranej na problematiku ľudských práv, prostredníctvom ktorej účastníci demonštrujú použitie niektorej z vybraných interaktívnych metód, ktorou implementovali problematiku ľudských práv vo vyučovacom procese. Formát - prezentácia v Power Pointe, rozsah cca 10 -12 snímok.

Personálne zabezpečenie a garant:

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Garant programu: PhDr. Darina Gogolová, PhD., učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie, Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 851 05 Bratislava.

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Lektori programu:

Učiteľia pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí pedagógovia, odborníci z praxe, ktorí spĺňajú kvalifikačné požiadavky a odborné predpoklady v jednotlivých oblastiach obsahu vzdelávania. Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu Metodicko-pedagogického centra v Bratislave.

V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch škôl a školských zariadení. Dištančná časť sa zrealizuje najmä prostredníctvom mejlovej komunikácie, konzultácií a prostredníctvom vzdelávacieho portálu Metodicko-pedagogického centra.

Technické a informačné zabezpečenie:

Na vzdelávacie aktivity plánujeme používať notebooky, dataprojektor, flipčártové tabule, fotoaparát, diktafón.

Odporúčaná študijná literatúra:

1. BAGALOVÁ, L. - GOGOLOVÁ, D. 2006. *Indikátory kľúčových kompetencií*. Bratislava : ŠPÚ - Interné materiály. 2006.
2. BAGALOVÁ, L. - GOGOLOVÁ, D. 2007. *Ludské práva a zručnosti potrebné na ich uplatnenie*. Bratislava: ŠPÚ. 2007. ISBN 978-80-89225-26-2.
3. BUZAN, T.: 2007. *Mentální mapování*. Praha : Portál. 2007. ISBN 978-80-7367-200-3.
4. DARÁK, M. - FERENCOVÁ, J. - ŠUŤÁKOVÁ, V. 2007. *Učebné kompetencie žiakov v kontexte školskej edukácie*. Prešov : Prešovská univerzita Fakulta humanitných a prírodných vied, 2007. ISBN 978-80-8068-704-5.
5. Gibbs, J.: *Kmene, proces pre sociálny rozvoj a kooperatívne učenie*. Bratislava: Arimes, 1987. ISBN 80-967082-5-2.
6. FISCHER, R. 1997. *Učíme deti myslieť a učiť sa*. Praha : Portál, 1997. 172 s. ISBN 80-7178-966-6.
7. GARDNER, H. 1999. *Dimenze myšlení*. Praha : Portál, 1999. 400 s. ISBN 80-7178-279-3.
8. GAVORA, P. A KOL. 1988. *Pedagogická komunikácia v základnej škole*. Bratislava : Veda, 1988.
9. GAVORA, P. 1999. *Akí sú moji žiaci*. Bratislava : Práca, 1999. ISBN 70-7094-335-1.
10. HELUS, Z. 2007. *Sociální psychologie pro pedagogy*. Praha : Grada, 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-1168-3.
11. KOVALIKOVÁ, S. - OLSENOVÁ, K. 1996. *Integrované tematické vyučovanie –Model*. Bratislava : Faber, 1996. 350 s. ISBN 80-967492-6-9.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

12. LOKŠOVÁ, I., LOKŠA, J. 2003. *Tvořivé vyučování*. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-2470-374-2.
13. PETTY, G: 1996. *Moderní vyučování*. Praha : Portál, 1996. ISBN 80-7178-070-7.
14. PRŮCHA, J. - WALTEROVÁ, E. - MAREŠ, J. 1995. *Pedagogický slovník*. Praha : Portál, 1995. 322 s. ISBN 80-7178-029-4.
15. TUREK, I. 2008. *Didaktika*. Bratislava : Iura Edition, spol.s.r.o., 2008. 595 s. ISBN 978-80-8078-198-9.
16. ZELINA, M. 1993. *Humanizácia školstva*. Bratislava : Psychodiagnostika, 1993. ISBN 80-88714-00-1.
17. ZELINA, M. 1996. *Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa*. Bratislava : Iris, 1996. 230 s. ISBN 80-967013-4-7.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 8

6 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia.